

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 749/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 19 Em 4/2015 z 27. júla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 19 Em 4/2015 z 27. júla 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“), ktorým rozhodol o uložení pokuty vo výške 200 € za „*nesplnenie rozsudku*“ okresného súdu sp. zn. 19 P 10/2013 z 21. októbra 2007 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 CoP 295/2014 z 27. marca 2015 tým, že bezdôvodne neumožnila styk otca s maloletou dcérou.

2. Sťažovateľka v sťažnosti tvrdí, že napadnutým uznesením okresného súdu boli porušené jej označené práva podľa ústavy a dohovoru (bod 1), pretože bolo vydané predčasne, „*na základe nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu veci, len na základe vyjadrení [REDAKOVANÉ], ktorý tvrdí, že mu sťažovateľka neumožňuje styk s jeho dcérou, čo však nie je pravda*“. Naopak, podľa nej otec maloletej dcéry nerešpektoval závery všeobecných súdov, keď na stretnutia s ňou ani raz neprišiel v stanovenom termíne a viac ako dva roky sa o ňu nezaujímal, dokonca neplatil výživné. V mesiacoch máj a jún 2016, ako aj v ďalších mesiacoch sťažovateľka navyše umožnila pravidelný styk otca s dcérou, ako to mala stanovené okresným súdom, teda otec podľa nej vedome v konaní klamal. Dňa 23. augusta 2016 podala sťažovateľka na okresnom súde „*žiadosť o odpustenie pokuty*“.

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 19 Em 4/2015 z 27. júla 2016 porušené bolo. Zároveň požaduje napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a domáha sa náhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci,

posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

9. Podstatou sťažnosti je námietka sťažovateľky, že okresný súd jej nesprávne (nezákonne) uložil pokutu vo výške 200 € za nesplnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutí všeobecných súdov (pozri bod 1).

10. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, konštatuje, že sťažnosť napriek tomu, že ju koncipoval advokát, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. V prípadoch obligatórneho zastúpenia navrhovateľa advokátom v konaní pred ústavným súdom (čo platí aj v danej veci, pozn.) je základným procesným prameňom práva ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Citované zákonné ustanovenie procesného poriadku (vo vzťahu k iným právnym predpisom ide o predpis *lex specialis*) vymedzuje nevyhnutné náležitosti právneho zastupovania v konaní pred ústavným súdom, ktoré musia byť splnené.

13. Ústavný súd zistil, že k predloženej sťažnosti nebola priložená kvalifikovaná plná moc na zastupovanie sťažovateľky, a keďže táto zákonná podmienka nebola splnená, návrh nemá všetky zákonom ustanovené náležitosti (splnomocnenie advokáta na to určenou osobou takouto náležitosťou nepochybne je, pozn.), a preto nie je spôsobilý vyvolať začatie konania. Ústavný súd má právo taký návrh odmietnuť.

14. Predložené splnomocnenie na zastupovanie advokátkou pred ústavným súdom podpísané sťažovateľkou vykazuje značné vady, je neurčité a nedostatočné, pretože jednak nie je konkretizované konanie pred okresným súdom, resp. jeho uznesenie, ktorého sa má sťažnosť pred ústavným súdom týkať (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a taktiež neobsahuje ani špecifikáciu základných práv a práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru, ktorá má súvisieť s predmetom jej sťažnosti, teda nespĺňa predpísané náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu nie je ani náprava prípadných pochybení všeobecných súdov pri vydávaní procesných rozhodnutí, ako to je v tomto konaní.

16. Rozhodovanie o pokutách (procesné rozhodnutia) pred všeobecnými súdmi patrí jednoznačne do výlučnej kompetencie týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Je zrejmé, že okresný súd postupoval v tejto veci podľa príslušných ustanovení zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok

(ďalej len „CMP“). Proti rozhodnutiu o pokute podľa § 382 ods. 1 CMS nie je prípustný žiadny (riadny a ani mimoriadny) opravný prostriedok, teda také rozhodnutie by nemalo byť v zásade preskúmateľné nielen nadriadeným súdom, pretože uvedený zákon (a aj súvisiaci zákon) takúto možnosť výslovne nepripúšťa (čl. 2 ods. 2 ústavy), ale by malo byť v konečnom dôsledku vylúčené aj z prieskumu vecí ústavným súdom. Vec nemá žiadny ústavnoprávny rozmer (ide o zjavne bagateľnú sumu, ktorú má sťažovateľka zaplatiť, pozn.), preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky mohol odmietnuť okrem nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí (bod 14) bez ďalšieho odôvodnenia podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako zjavne neopodstatnenú.

17. V dôsledku týchto dôvodov odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2016